

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 52

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Νοέμβριος 2020-
(β΄ έκδοση)

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
- Στατιστικά στοιχεία Ενέργειας, (Αυγούστου 2020 – προκαταρκτικά)	4
- Ενεργειακά ισοζύγια, 2019 - προκαταρκτικά στοιχεία	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	4
- Εκδοθείσες άδειες οικοδομής, (στοιχεία Αυγούστου 2020)	4
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	4
- Η πώση των επιτοκίων δανείων και καταθέσεων συνεχίζεται	4
- Αυστηροποίηση των όρων εταιρικού δανεισμού από τις τράπεζες της Βόρειας Μακεδονίας	4
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	5
- Η FITD χορηγεί κουπόνια καινοτομίας για 34 έργα	5
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	5
- Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών: Εκστρατεία με τίτλο «Αγορά εγχώριων αγροτικών προϊόντων»	5
- Δείκτες τιμών στη γεωργία, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)	5
- Χαμηλότερη η παραγωγή καπνού στη Βόρεια Μακεδονία λόγω ξηρασίας	5
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	6
- Δυσκολίες αντιμετωπίζει ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας στη Βόρεια Μακεδονία	6
- Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)	6
- Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)	6
- Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, (στοιχεία Αυγούστου 2020)	6
- Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)	7
1.7 Τομέας Τουρισμού	7
- Τουρισμός, (στοιχεία Αυγούστου 2020)	7
- Η βιομηχανία φιλοξενίας και τουρισμού καλωσορίζει το ενδιαφέρον αγοραστών ή επενδυτών στο χιονοδρομικό κέντρο Borovna Sharka	7
1.8 Τομέας Εμπορίου	7
- Από τον Ιανουάριο 2020, το καλάθι των καταναλωτών έχει αυξηθεί κατά 1.000 δηνάρια (15-16 ευρώ)	7
- Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)	8
- Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, (στοιχεία Οκτωβρίου 2020)	8
- Εξωτερικό εμπόριο, (στοιχεία Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2020)	8
- Δείκτης τιμών καταναλωτή και δείκτης λιανικής τιμής, (στοιχεία Οκτωβρίου 2020)	8
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	9
- Η Βόρεια Μακεδονία θα εισάγει ηλεκτρική ενέργεια και θα περιορίσει προσωρινά την παραγωγή στις εγκαταστάσεις υδροηλεκτρικής ενέργειας	9
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	9
- Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (5.11.2020)	9
- Κρατική οικονομική υποστήριξη σε επιχειρήσεις που θα επενδύσουν κατά τη διάρκεια της περιόδου covid και post-covid	9
- Η διάρθρωση των επιχειρήσεων για το έτος 2019 - προκαταρκτικά στοιχεία	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
- Η υγειονομική κρίση του κορωνοϊού αύξησε το δημόσιο χρέος της Βόρειας Μακεδονίας στο ιστορικό 60,7% του ΑΕΠ και το κράτος οφείλει σχεδόν 6,6 δισ ευρώ	10
- Μέσος μηνιαίος μεικτός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, (στοιχεία Αυγούστου 2020)	10
- Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, (στοιχεία Αυγούστου 2020)	10
- Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, ανά περιφέρειες, 2018	10
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
- MoU Βόρειας Μακεδονίας, Σερβίας και Αλβανίας για την αντιμετώπιση της κρίσης Covid-19	11
- Μνημόνιο Συνεργασίας για την Οδική Ασφάλεια Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας	11
- Οι Ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων υπέγραψαν δηλώσεις για την περιφερειακή αγορά και την πράσινη ατζέντα (10.11.2020)	11
- Απόφαση της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας για την ίδρυση του Forum των Πρεσπών για το Διάλογο (Prespa Forum for Dialogue)	12

-Ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στον ΟΣΕΠ και επιπτώσεις στον τομέα ξένων επενδύσεων σύμφωνα με σχόλια του εδώ
Υπουργού Εξωτερικών κ. Osmani _____ 12

4. Ευρωπαϊκή προοπτική _____ 13

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας εγκρίνει την υπογραφή του Μνημονίου Συμφωνίας με την EBRD για τη συνεργασία στη διαδικασία ένταξης στην ΕΕ και το πρόσθετο πρωτόκολλο 6 για το εμπόριο υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών CEFTA _ 13

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος _____ 13

-Παρουσίαση του έργου εκσυγχρονισμού του Παλαιού Παζαριού των Σκοπίων _____ 13

-Σχεδόν οι μισές από τις οικογένειες με τρία ή περισσότερα παιδιά ζουν σε συνθήκες φτώχειας _____ 13

-Δείκτες κινδύνου φτώχειας του Laeken το 2019 (προκαταρκτικά στοιχεία) _____ 13

-Ανακατασκευή της Αίθουσας Universal Hall προϋπολογισμού 2 εκατ. ευρώ _____ 14

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις _____ 14

-Διαδικτυακή εκδήλωση για τα οφέλη της μεσογειακής/ελληνικής διατροφής στην υγεία _____ 14

Covid-19: Μέτρα αντιμετώπισης εξάπλωσης του ιού & σχετική ειδησιογραφία _____ 14

-Ανακοίνωση νέων μέτρων από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας (3.11.2020) _____ 14

-Η Βόρεια Μακεδονία κατέχει την πρώτη θέση στην περιοχή σε αριθμό ασθενών και θανάτων από Covid-19 _____ 15

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησιογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Στατιστικά στοιχεία Ενέργειας, (Αυγούστου 2020 – προκαταρκτικά)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Αύγουστο 2020, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών προϊόντων ήταν: 525.962 μεγαβατώρες (MWh) ηλεκτρικής ενέργειας, 36.719 εκατ. κανονικά κυβικά μέτρα (nm³) φυσικού αερίου, 315.301 τόνοι άνθρακα και 81.663 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 94,7% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 95,8% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

-Ενεργειακά ισοζύγια, 2019 - προκαταρκτικά στοιχεία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2019, η συνολική πρωτογενής παραγωγή ενέργειας στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας ήταν 1.128.759 τόνοι ισοδύναμου πετρελαίου (toe) ή 40,1% της ακαθάριστης εσωτερικής κατανάλωσης. Η ακαθάριστη εσωτερική κατανάλωση ενέργειας για το 2018 ήταν 2.814.316 toe. Οι μεγαλύτεροι τελικοί καταναλωτές ενέργειας το 2019 ήταν: μεταφορές με 39,3%, νοικοκυριά με 23,8% και βιομηχανία με 22,4% (των διαθέσιμων για τελική κατανάλωση).

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Εκδοθείσες άδειες οικοδομής, (στοιχεία Αυγούστου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, εκδόθηκαν συνολικά 184 άδειες οικοδομής τον Αύγουστο 2020, ήτοι 12,4% λιγότερες σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες άδειες οικοδομής, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 3.173.512 χιλ. δηνάρια, ήτοι 36,4% περισσότερο συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Από τον συνολικό αριθμό των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών 112 (60,9%) προορίζονται για κτίρια, 25 (13,6%) για κατασκευές πολιτικού μηχανικού και 47 (25,5%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 184 δομών, σε 105 (57,1%) οι επενδυτές είναι ιδιώτες και σε 79 (42,9%) δομές οι επενδυτές είναι επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, 582 κατοικίες έχουν προγραμματιστεί για κατασκευή, με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια 42.943 τ.μ.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Η πτώση των επιτοκίων δανείων και καταθέσεων συνεχίζεται

Σύμφωνα με νέα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Σεπτέμβριο 2020, η πτωτική τάση στο μέσο επιτόκιο των συνολικών δανείων συνεχίστηκε, με μηνιαία και ετήσια μείωση 0,03 εκατοστιαίες μονάδες και 0,39 εκατοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα, φτάνοντας σε 4,70%. Το μέσο επιτόκιο των συνολικών καταθέσεων μειώθηκε κατά 0,01 εκατοστιαίες μονάδες, που αντιστοιχεί σε ένα ελάχιστο μηνιαίο ποσό 0,98%, ενώ σε ετήσια βάση, αυτό το επιτόκιο μειώθηκε κατά 0,38 εκατοστιαίες μονάδες. Τον Σεπτέμβριο, το μέσο επιτόκιο των συνολικών δανείων που χορηγήθηκαν στον εταιρικό τομέα ήταν 3,80%, δηλαδή μηνιαία πτώση 0,05 εκατοστιαίων μονάδων. Ως εκ τούτου, η μείωση αυτού του επιτοκίου προκύπτει από τη μείωση όλων των συνιστωσών, δηλαδή του επιτοκίου σε πιστώσεις δηναρίου με ρήτρα ξένου νομίσματος, του επιτοκίου σε πιστώσεις σε ξένο νόμισμα και του επιτοκίου σε πιστώσεις δηναρίου, χωρίς ρήτρα νομίσματος. Σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019, το μέσο επιτόκιο των συνολικών δανείων προς τον εταιρικό τομέα είναι χαμηλότερο κατά 0,52 εκατοστιαίες μονάδες, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας.

-Αυστηροποίηση των όρων εταιρικού δανεισμού από τις τράπεζες της Βόρειας Μακεδονίας

Κατά το γ' τρίμηνο 2020, οι τράπεζες στη Βόρεια Μακεδονία αυστηροποίησαν τις συνθήκες χορηγήσεων εταιρικών δανείων, σε αντίθεση με τη σημαντική πολιτική "ανακούφισης" που καταγράφηκε στην προηγούμενη έρευνα της εδώ Κεντρικής Τράπεζας για το καθεστώς των πιστώσεων. Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό των τραπεζών εξακολουθεί να δείχνει αμετάβλητες πιστωτικές συνθήκες. Σε πρόσφατη έρευνα, σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού των τραπεζών που υποδηλώνουν αυστηροποίηση των πιστωτικών συνθηκών (περίπου 19% των τραπεζών έναντι 5% στην προηγούμενη έρευνα) και μείωση του ποσοστού των τραπεζών που χαλάρωσαν τις πιστωτικές συνθήκες (περίπου 13% των τραπεζών έναντι 50% στην προηγούμενη έρευνα).

Η καθαρή αυστηροποίηση των συνθηκών δανεισμού των εταιρειών κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους δεν συμβαδίζει με τις προσδοκίες των τραπεζών για μέτρια καθαρή χαλάρωση, που φάνηκε στην προηγούμενη έρευνα για το ίδιο τρίμηνο. Για το τέταρτο τρίμηνο του 2020, οι τράπεζες επισημαίνουν καθαρή χλάρωση των πιστωτικών συνθηκών για τη χορήγηση εταιρικών δανείων, αλλά μικρότερη από τις προσδοκίες που καταγράφηκαν στην προηγούμενη έρευνα.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-Η FITD χορηγεί κουπόνια καινοτομίας για 34 έργα

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας (FITD) παρουσίασε, σε συνέντευξη Τύπου, τα αποτελέσματα της πρώτης δημόσιας πρόσκλησης για τα λεγόμενα κουπόνια καινοτομίας. Με τα εν λόγω κουπόνια, το FITD θα υποστηρίξει 34 έργα για επιστημονικές έρευνες, για την καινοτομία νέων προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία θα είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας πανεπιστημίων και επιχειρήσεων. Ο Διευθυντής της FITD κ. Jovan Despotovski δήλωσε ότι για την υλοποίηση των έργων το Ταμείο εξασφάλισε 15 εκατ. ευρώ. Τα κουπόνια καλύπτουν έως και το 80% των δαπανών για τα έργα, αλλά όχι περισσότερο από 500.000 δηνάρια. Τα έργα πρόκειται να υλοποιηθούν το αργότερο έξι μήνες από τη χορήγηση των κονδυλίων. Η πλειοψηφία των κουπονιών (68%) χορηγήθηκαν σε έργα που διεξήχθησαν από ερευνητές του Κρατικού Πανεπιστημίου Cyril και Methodius, ενώ το 26% των κουπονιών χορηγήθηκε στο Κρατικό Πανεπιστήμιο Goce Delceva και το 6% στο Κρατικό Πανεπιστήμιο St. Clement της Αχρίδας. Από τις εταιρείες που συνεργάζονται με τα πανεπιστήμια, το 71% είναι νεοσύστατες, εκ των οποίων οι 21 εταιρείες είναι νέοι χρήστες των ταμείων της FITD, ενώ 13 έχουν ήδη χρησιμοποιήσει βοήθεια από το FITD για άλλα έργα. Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού Παιδείας κας Mila Carovska, αυτή η συνεργασία καταδεικνύει την αναγκαιότητα εφαρμογής των ακαδημαϊκών γνώσεων και εμπειριών για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών: Εκστρατεία με τίτλο «Αγορά εγχώριων αγροτικών προϊόντων»

Η Εθνική Ομοσπονδία Αγροτών στη Βόρεια Μακεδονία ξεκίνησε εκστρατεία με τίτλο: «Αγορά εγχώριων αγροτικών προϊόντων». Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσαν 180.000 οικογένειες ζουν από τη γεωργία, ενώ το 45% του πληθυσμού ζει σε αγροτικές περιοχές που αποτελούν το 87% της συνολικής έκτασης της χώρας. Η υγειονομική και η επακόλουθη οικονομική κρίση είχαν αρνητικές επιπτώσεις και στις αγροτικές οικογένειες, οι οποίες είναι πιθανό να καταστούν φτωχότερες, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ομοσπονδίας.

-Δείκτες τιμών στη γεωργία, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Σεπτέμβριο του 2020 σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του προηγούμενου έτους, μειώθηκε κατά 5,3% στην κατηγορία εισροών, ενώ στην κατηγορία παραγωγής αυξήθηκε κατά 3,9%. Τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019, ο δείκτης τιμών για τις εισροές 1 (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 94,4 και ο δείκτης τιμών για τις εισροές 2 (επενδύσεις στη γεωργία) ήταν 100,1. Στην ομάδα παραγωγής, τον Σεπτέμβριο του 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019, ο δείκτης τιμών της παραγωγής καλλιεργειών ήταν 105,5 και ο δείκτης τιμών της κτηνοτροφικής παραγωγής ήταν 100,3.

-Χαμηλότερη η παραγωγή καπνού στη Βόρεια Μακεδονία λόγω ξηρασίας

Η φετινή καλλιέργεια καπνού στη Βόρεια Μακεδονία είναι μικρότερη, αλλά είναι υψηλής ποιότητας, τόνισε η Ένωση Αγροτικών Συλλόγων της χώρας. Οι προετοιμασίες έχουν ξεκινήσει για τη φετινή αγορά καπνού, η οποία θα ξεκινήσει τις πωλήσεις στις 16 Νοεμβρίου τ.ε.. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των παραγωγών η φετινή συγκομιδή αναμένεται να φτάσει περίπου 23.000 τόνους και είναι μειωμένη επειδή στην αρχή της σεζόν είχε ξηρασία. Ωστόσο, η ποιότητα παραμένει στο επίπεδο του περασμένου έτους. Προς το παρόν, από τις 10 εταιρείες, είναι γνωστό ότι μόνο μία θα ανοίξει τα σημεία αγοράς στις 16 Νοεμβρίου τ.ε.. - Υπάρχουν 10 εταιρείες αγοραστών στη χώρα φέτος, από τις οποίες είναι γνωστό ότι η Sokotab από την Bitola θα ξεκινήσει στις 16 Νοεμβρίου τ.ε.. Η Ένωση Αγροτικών Συλλόγων ζήτησε από τους παραγωγούς να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μη δημιουργηθούν ουρές στα αγορές και να προστατευθεί η δημόσια υγεία.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Δυσκολίες αντιμετωπίζει ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας στη Βόρεια Μακεδονία

Οι μειωμένες εξαγωγές, η μειωμένη ρευστότητα και λιγότερες παραγγελίες οδηγούν την κατάρρευση της κλωστοϋφαντουργίας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις επιχειρηματιών στη κλωστοϋφαντουργία της Βόρειας Μακεδονίας, το τελευταίο τρίμηνο του τρέχοντος έτους θα είναι κρίσιμο για την επιβίωση της εν λόγω βιομηχανίας της χώρας.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Σεπτέμβριο 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019, ήταν 95,9. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα Ορυχείων και Λατομείων τον Σεπτέμβριο 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019, μειώθηκε κατά 9,7%, στον τομέα Μεταποίησης μειώθηκε κατά 1,9%, ενώ στον τομέα Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού μειώθηκε κατά 13,2%. Η μείωση στον τομέα Μεταποίησης οφείλεται κυρίως στη μειωμένη παραγωγή στους τομείς: τροφίμων, ποτών, υφασμάτων, ενδυμάτων, μεταλλικών προϊόντων, εκτός από μηχανήματα και εξοπλισμό, ηλεκτρικού εξοπλισμού και μηχανοκίνητων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων. Η βιομηχανική παραγωγή από τους Κυρίους Βιομηχανικούς Ομίλους τον Σεπτέμβριο 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019, ήταν χαμηλότερη στην Ενέργεια κατά 12,0%, στα Διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 26,2% και στα Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 11,1%, αλλά υψηλότερα στα Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 5,0% και στα Κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 2,4%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου- Σεπτεμβρίου 2019, ήταν 87,9.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Σεπτέμβριο 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν κατά 0,3% σε μηνιαίο επίπεδο και κατά 1,3% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Σεπτέμβριο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στον τομέα Ενέργειας κατά 1,6% και στα Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 0,1%. Τον Σεπτέμβριο 2020 σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς Ενέργεια κατά 7,5%, Διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 3,9% και Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 0,7%.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, (στοιχεία Αυγούστου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν 104,9. Ως προς τους κύριους κλάδους της βιομηχανίας, ο συνολικός κύκλος εργασιών στη βιομηχανία τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν υψηλότερος στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 16,7% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 2,9%, αλλά χαμηλότερος στα ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 4,8% και τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 14,2%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2020, ήταν 97,5, ενώ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, ήταν 86,3. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά, τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν 96,8. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, στους κύριους βιομηχανικούς κλάδους τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν υψηλότερος στα ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός της ενέργειας κατά 14,2%, αλλά χαμηλότερα στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 25,4%, στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 8,5% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 11,1%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά, τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2020, ήταν 86,2, ενώ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Αυγούστου 2019, ήταν 96,8. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν 109,0. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στην μη εγχώρια αγορά, στους κύριους βιομηχανικούς κλάδους τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν υψηλότερος στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 17,9% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 16,8%, αλλά χαμηλότερος στα ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά

9,3% και στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 16,2%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2020, ήταν 100,8, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Αυγούστου 2019, ήταν 83,5.

-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)

Σύμφωνα με εκτιμήσεις διευθυντικών στελεχών των εδώ επιχειρήσεων, ο δείκτης εμπιστοσύνης στη μεταποιητική βιομηχανία τον Σεπτέμβριο 2020 είναι 13,0 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι 0,1 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2020 και 8,7 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019. Η κατάσταση με τον τρέχοντα όγκο των παραγγελιών παραγωγής τον Σεπτέμβριο 2020 είναι λιγότερο ευνοϊκή σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ενώ οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι ευνοϊκότερες σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, και τα αποθέματα των τελικών προϊόντων μειώθηκαν. Η αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης είναι πιο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, αλλά λιγότερο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να αυξηθεί. Το μέσο επίπεδο χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρηματικών οντοτήτων το Σεπτέμβριο 2020 αυξήθηκε σε 67,5% των συνήθων χρήσεων. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επιρροή στον περιορισμό του όγκου παραγωγής το Σεπτέμβριο 2020 ήταν οι ακόλουθοι: η ανεπαρκής ζήτηση από το εξωτερικό με 20,2%, η αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος με 17,2%, η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού με 16,5% και η ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση με 12,8%.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Τουρισμός, (στοιχεία Αυγούστου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο αριθμός των τουριστών τον Αύγουστο 2020 ήταν 133.704 και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ήταν 684.719. Ο αριθμός των τουριστών τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, μειώθηκε κατά 38,2% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 24,3%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, αυξήθηκε κατά 8,9%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 92,8%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων εγχώριων τουριστών τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, αυξήθηκε κατά 1,1% και ο αριθμός των διανυκτερεύσεων ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 91,3%. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των τουριστών μειώθηκε κατά 59,9%: ο αριθμός των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 25,3%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 82,2%. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2020, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 45,0%: ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 16,3%, ενώ των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 82,8%.

-Η βιομηχανία φιλοξενίας και τουρισμού καλωσορίζει το ενδιαφέρον αγοραστών ή επενδυτών στο χιονοδρομικό κέντρο Porona Sharpa

Ο Σύνδεσμος Φιλοξενίας και Τουρισμού του εδώ Οικονομικού Επιμελητηρίου χαιρέτισε το σχέδιο της Κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση του κρατικού χιονοδρομικού κέντρου Porona Sharpa, κοντά στο Τέτοβο. Μιλώντας σε διαδικτυακή συνέντευξη τύπου σχετικά με τα προτεινόμενα βήματα του Συλλόγου Φιλοξενίας και Τουρισμού για την τουριστική σεζόν του 2021, ο Αντιπρόεδρος του συλλόγου κ Aleksandar Kuzmanovski δήλωσε ότι το Porona Sharpa έχει μεγάλες δυνατότητες και αξίζει να αξιοποιηθεί, διότι η επενδυτική στασιμότητα είχε ως συνέπεια την απώλεια πολλών θέσεων εργασίας. Ο Πρωθυπουργός κ. Zoran Zaev σε τηλεοπτική συζήτηση ανέφερε ότι υπάρχουν επενδυτές που έχουν δείξει ενδιαφέρον για κρατικές εταιρείες και γη, όπως χιονοδρομικό κέντρο Porona Sharpa, η τουριστική κατασκήνωση στο Livadishte και ο σταθμός παραγωγής ενέργειας στο Negotino.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Από τον Ιανουάριο 2020, το καλάθι των καταναλωτών έχει αυξηθεί κατά 1.000 δηνάρια (15-16 ευρώ)

Το μέσο κόστος ζωής έχει αυξηθεί κατά σχεδόν 1.000 δηνάρια φέτος. Το ελάχιστο καλάθι τον Οκτώβριο 2020 κόστισε 33.704 δηνάρια (€ 547), ενώ τον Ιανουάριο 2020 για τα ίδια αγαθά και υπηρεσίες τα νοικοκυριά πλήρωσαν 32.791 δηνάρια (€ 532). Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύει τακτικά η Ομοσπονδία των

Συνδικαλιστικών Οργανώσεων της Βόρειας Μακεδονίας, η αύξηση της αξίας του καλαθίου είναι αποτέλεσμα της αγοράς πιο ακριβών τροφίμων, αλλά και της νέας σημαντικά υψηλότερης τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Σε αντίθεση με την αύξηση του κόστους ζωής, δεν υπήρξε διαφορά στον μέσο μισθό κατά την ίδια περίοδο. Δηλαδή, τον Ιανουάριο ήταν 27.540 (€ 447,32), ενώ τον Αύγουστο (σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα επίσημα διαθέσιμα στοιχεία) ήταν 27.535 δηνάρια. (€ 447). Αυτό σημαίνει ότι το μέσο εισόδημα στη χώρα είναι 100 ευρώ μικρότερο όσον αφορά στη μέση κατανάλωση των νοικοκυριών.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Σεπτέμβριο 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2019, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στις ακόλουθες ομάδες: Λιανική πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 2,3% σε ονομαστικούς όρους και 5,3% σε πραγματικούς όρους), Λιανική πώληση μη διατροφικών προϊόντων - εκτός καυσίμων (κατά 12,8% σε ονομαστικούς όρους και 13,2% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο, εκτός από καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 8,0% σε ονομαστικούς όρους και 9,6% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 30,1% σε ονομαστικούς όρους και 20,9% σε πραγματικούς όρους).

-Δείκτης τιμών τροφοδοσίας, (στοιχεία Οκτωβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής στατιστικής υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Οκτώβριο 2020, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2020, παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο. Ο δείκτης τιμών τροφοδοσίας τον Οκτώβριο 2020, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,5%. Ο συνολικός δείκτης τιμών τροφοδοσίας για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2020, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 0,4% ενώ σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο 2019 αυξήθηκε κατά 0,4%.

-Εξωτερικό εμπόριο, (στοιχεία Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 ανήλθε σε 250.151.971 χιλ. δηνάρια, μείωση 15,0% (4.056.540 χιλ. ευρώ, ήτοι μείωση 15,2%) σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 329.261.429 χιλ. δηνάρια, ή 13,0% (5.339.475 χιλ. ευρώ, ήτοι μείωση 13,2%), χαμηλότερη από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Το εμπορικό έλλειμμα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 ήταν 79.109.459 χιλ. δηνάρια (1.282.935 χιλ. ευρώ). Η κάλυψη εισαγωγών από τις εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 ήταν 76,0%. Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και σιδηρονικέλιο. Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνα και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη, πετρελαιϊκά έλαια και έλαια από ασφαλτικά ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα) και προϊόντα επίπεδης έλασης από σίδηρο ή μη κραματοποιημένο χάλυβα, όχι επενδυμένα, επιμεταλλωμένα ή επικαλυμμένα. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Σερβία, η Κίνα και η Ελλάδα.

-Δείκτης τιμών καταναλωτή και δείκτης λιανικής τιμής, (στοιχεία Οκτωβρίου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή τον Οκτώβριο 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 100,1, ενώ ο Δείκτης τιμών Λιανικής ήταν 99,5. Αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή τον Οκτώβριο 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε τσιγάρα κατά 5,2%, φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά, εκτός από πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 4,2%, έλαια και λίπη κατά 3,7%, ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σοκολάτα και προϊόντα ζαχαροπλαστικής κατά 0,9%, κρασί κατά 0,2%. Τον Οκτώβριο 2020, σημειώθηκε επίσης αύξηση των δεικτών σε υποδήματα κατά 2,0%, κοσμήματα και ρολόγια κατά 1,6%, παραϊατρικές υπηρεσίες, κήπους, φυτά και λουλούδια κατά 1,5%,

αέριο για οικιακή χρήση, στερεά καύσιμα κατά 1,4%, συντήρηση και επισκευή εξοπλισμού προσωπικής μεταφοράς, εξοπλισμό επεξεργασίας πληροφοριών κατά 1,1%, παιχνίδια, χόμπι, πολιτιστικές υπηρεσίες κατά 0,3%. Μείωση του δείκτη τιμών καταναλωτή τον Οκτώβριο 2020, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφηκε σε φρέσκα ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 4,7%, ψάρια και θαλασσινά κατά 0,7%, προϊόντα διατροφής π.δ.κ.α. κατά 0,5%, κρέας κατά 0,4% και μπύρα κατά 0,2%. Τον Οκτώβριο 2020, σημειώθηκε επίσης μείωση των δεικτών σε φωτογραφικό και κινηματογραφικό εξοπλισμό και οπτικά όργανα κατά 8,4%, εξοπλισμό λήψης, εγγραφής και αναπαραγωγής ήχου και όρασης κατά 3,0%, υγρά καύσιμα για νοικοκυριά κατά 0,8%, μικρές ηλεκτρικές οικιακές συσκευές, αυτοκίνητα κατά 0,6%, βιβλία κατά 0,4%, υφάσματα, κομμωτήρια και σαλόνια προσωπικής περιποίησης κατά 0,3%, έπιπλα, ανταλλακτικά για εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς, άλλες υπηρεσίες σχετικά με τον εξοπλισμό προσωπικής μεταφοράς, μέσα εγγραφής, κατοικίδια ζώα και σχετικά προϊόντα κατά 0,2%. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Οκτώβριο 2020, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2019, αυξήθηκε κατά 2,1%, ενώ ο δείκτης τιμών λιανικής αυξήθηκε κατά 1,0%.

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Η Βόρεια Μακεδονία θα εισάγει ηλεκτρική ενέργεια και θα περιορίσει προσωρινά την παραγωγή στις εγκαταστάσεις υδροηλεκτρικής ενέργειας

Η δυσμενής υδρολογική κατάσταση περιπλέκει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, οι διαφορές θα αντισταθμιστούν μέσω προμηθειών, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η άγρια φύση, ενημέρωσε η Κυβέρνηση. "Σύμφωνα με όλους τους δείκτες και τους συγκριτικούς μέσους όρους τα τελευταία 15 χρόνια, το 2020 είναι μια εξαιρετικά κακή χρονιά από άποψη υδρολογικής κατάστασης. Δεδομένης και της πιο εντατικής εργασίας των υδροηλεκτρικών σταθμών σε μια συγκεκριμένη περίοδο τους τελευταίους μήνες, λόγω φυσικών καταστροφών στο ορυχεία στο REK Bitola, το νερό στις λίμνες έχει χρησιμοποιηθεί σε μεγαλύτερο βαθμό και οποιαδήποτε περαιτέρω απόρριψη θα θέσει σε κίνδυνο το οικολογικό ελάχιστο των υψών, απαραίτητο για την άγρια φύση», όπως αναφέρεται στη σχετική δήλωση. Επομένως, όπως δήλωσε η Κυβέρνηση, για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, είναι απαραίτητο να σταματήσει προσωρινά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικές μονάδες.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (5.11.2020)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τεύχους Νο.14/2020 που δημοσιεύθηκε την 5η Νοεμβρίου τ.ε. είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA: http://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS_Nov_2020%20%20mk.pdf.

-Κρατική οικονομική υποστήριξη σε επιχειρήσεις που θα επενδύσουν κατά τη διάρκεια της περιόδου covid και post-covid

Πάνω από 400 εταιρείες που έχουν επενδύσει ή θα επενδύσουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας κατά τη διάρκεια της περιόδου covid, καθώς και την μετα-covid περίοδο, πράγμα που σημαίνει ότι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα λάβει οικονομική υποστήριξη από την πολιτεία των 17 έως 18 εκατ. ευρώ, επιβεβαίωσε ο Υπουργός Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας κ. Kreshnik Bekteshi. Διευκρίνισε ότι πρέπει να ληφθεί απόφαση σχετικά με αυτό το μέτρο.

-Η διάρθρωση των επιχειρήσεων για το έτος 2019 - προκαταρκτικά στοιχεία

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, 58.318 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά στους τομείς βιομηχανίας, κατασκευών, εμπορίου και άλλων επιχειρηματικών υπηρεσιών το 2019 κατέγραψαν 1.372.299 εκατ. δηνάρια κύκλου εργασιών και 297.460 εκατ. δηνάρια προστιθέμενης αξίας. Για την κάλυψη δαπανών προσωπικού 397.067 υπαλλήλων, οι παρατηρούμενες επιχειρήσεις δαπάνησαν 147.301 εκατ. δηνάρια. Το μεγαλύτερο μερίδιο του κύκλου εργασιών πραγματοποιήθηκε στον τομέα του χονδρικού και λιανικού εμπορίου (40,8%), ακολουθούμενο από επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα (28,6%), του κατασκευαστικού τομέα (6,7%), της ηλεκτρικής ενέργειας, του φυσικού αερίου, του ατμού και του κλιματισμού (6,6%), και του τομέα των μεταφορών και της αποθήκευσης (5,8%). Ο μεταποιητικός τομέας συνέβαλε στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας περισσότερο (27,6%), ακολουθούμενος από τον τομέα εμπορίου (24,0%). Ο τομέας των κατασκευών είχε σημαντικό μερίδιο στην προστιθέμενη αξία στο 9,8%, ενώ οι τομείς μεταφορών και αποθήκευσης, καθώς και πληροφοριών και

επικοινωνιών είχαν το ίδιο μερίδιο 8,0%. Όσον αφορά το μέγεθος της επιχείρησης, κυριάρχησαν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις με λιγότερους από 10 υπαλλήλους (90,5%), η πλειονότητα των οποίων στον τομέα του εμπορίου. Με το 31,3% του συνόλου απασχολούμενων, δημιούργησαν το 20,9% της συνολικής προστιθέμενης αξίας. Μεγάλες επιχειρήσεις, με μερίδιο μόλις 0,3% και συμμετοχή 26,3% των εργαζομένων, δημιούργησαν το 34,2% της συνολικής προστιθέμενης αξίας στον επιχειρηματικό τομέα, κυρίως στον μεταποιητικό (14,1%). Ωστόσο, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (10-249 εργαζόμενοι) παρουσίασαν τις μεγαλύτερες επιδόσεις, προσλαμβάνοντας το 42,3% των εργαζομένων και δημιουργώντας το 44,9% της συνολικής προστιθέμενης αξίας στον επιχειρηματικό τομέα.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Η υγειονομική κρίση του κορωνοϊού αύξησε το δημόσιο χρέος της Βόρειας Μακεδονίας στο ιστορικό 60,7% του ΑΕΠ και το κράτος οφείλει σχεδόν 6,6 δισ ευρώ

Η κρίση του κορωνοϊού έπληξε την εγχώρια οικονομία και το κράτος δανείζεται με επιταχυνόμενο ρυθμό. Αφού ξεπέρασε το όριο του δημόσιου χρέους του 60% του ΑΕΠ το πρώτο εξάμηνο του έτους, -από τον Ιούνιο 2020. ήταν 60,3% του ΑΕΠ-, τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών δείχνουν ότι από το τρίτο τρίμηνο, το δημόσιο χρέος της χώρας έχει ανέλθει στο 60,7% του ΑΕΠ. Η χώρα οφείλει 6,6 δισ. ευρώ από τον Σεπτέμβριο 2020. Σε μόλις έξι μήνες της πανδημίας, ήτοι από τον Μάρτιο έως τον Σεπτέμβριο τ.ε., το δημόσιο χρέος της χώρας αυξήθηκε κατά περισσότερο από 1 δισεκατομμύριο ευρώ, ή 9,3% του ΑΕΠ. Από τον Ιούλιο έως τον Σεπτέμβριο τ.ε., όταν η χώρα ήταν σε εκλογές και σχηματισμό νέας κυβέρνησης, το χρέος αυξήθηκε κατά άλλα 44,5 εκατομμύρια ευρώ. Νέοι δανεισμοί προβλέπονται με τη δεύτερη αναδιάρθρωση του προϋπολογισμού για φέτος επίσης.

-Μέσος μηνιαίος μεικτός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, (στοιχεία Αυγούστου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού, που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν 110,0. Αυτή η αύξηση οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Τέχνες και ψυχαγωγία (20,5%), Γεωργία, δασοκομία και αλιεία (15,7%) και δραστηριότητες στον τομέα της υγείας και κοινωνικής εργασίας (13,4%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε στους τομείς: Τέχνες και ψυχαγωγία (19,5%), Γεωργία, δασοκομία και αλιεία (7,1%) και δραστηριότητες στέγασης και εξυπηρέτησης τροφίμων (4,8%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Αύγουστο 2020 ήταν 41.070 δηνάρια (€ 667).

-Μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο, (στοιχεία Αυγούστου 2020)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού, που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Αύγουστο 2020, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, ήταν 109,6. Αυτή η αύξηση οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο στους τομείς: Τέχνες και ψυχαγωγία (20,4%), Γεωργία, δασοκομία και αλιεία (16,9%) και δραστηριότητες στον τομέα της υγείας και κοινωνικής εργασίας (13,2%). Αύξηση του μέσου μηνιαίου καθαρού μισθού που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε στους τομείς: Τέχνες και ψυχαγωγία (18,4%), Γεωργία, δασοκομία και ψάρεμα (9,0%) και δραστηριότητες στέγασης και εξυπηρέτησης τροφίμων (4,7%). Ο μέσος μηνιαίος καθαρός μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Αύγουστο του 2020 ήταν 27.535 δηνάρια (€ 447).

-Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, ανά περιφέρειες, 2018

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η περιφέρεια των Σκοπίων είχε το μεγαλύτερο μερίδιο (43,0%) στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας το 2018, ενώ η βορειοανατολική περιφέρεια είχε το μικρότερο μερίδιο (4,9%). Το υψηλότερο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά κεφαλήν σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας καταγράφηκε στην περιφέρεια των Σκοπίων, με δείκτη 142,0, στη Νοτιοανατολική με δείκτη 112,2, στην περιφέρεια του Vardar με δείκτη 104,6 και της Πελαγονίας με δείκτη 101,7. Όλες οι άλλες περιοχές είχαν κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κάτω του μέσου όρου της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-ΜοU Βόρειας Μακεδονίας, Σερβίας και Αλβανίας για την αντιμετώπιση της κρίσης Covid-19

Ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Zoran Zaev, ο Πρόεδρος της Σερβίας, κ. Aleksandar Vučić, και οι Πρωθυπουργοί της Αλβανίας και της Σερβίας, κ.κ. Edi Rama και Ana Brnabić αντίστοιχα, υπέγραψαν στις 9.11.2020 Μνημόνιο Συνεργασίας για τη ρύθμιση των σχέσεων των χωρών τους, σε περιόδους κρίσης όπως του Covid-19. Οι Υπουργοί Υγείας των τριών χωρών έλαβαν επίσης μέρος στη διαδικτυακή συνάντηση συντονισμού στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας “μίνι Σένγκεν”. Σύμφωνα με το Μνημόνιο Συνεργασίας, οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας, της Σερβίας και της Αλβανίας θα μπορούν να διασχίζουν τα σύνορα χωρίς εξετάσεις PCR, ενώ εάν ένας πολίτης νοσήσει με COVID-19 και χρειασθεί νοσηλεία, το κράτος υποδοχής θα καλύψει το κόστος της θεραπείας. Παράλληλα, προβλέπεται η συνεργασία των Υπουργών Υγείας και των γιατρών των τριών χωρών και η ανταλλαγή εμπειριών στον αγώνα κατά της πανδημίας COVID-19. Εκ των άμεσων συνεργειών είναι ο συντονισμός για την παροχή εμβολίου COVID-19 για τους πολίτες, ενώ οι χώρες θα υποστηρίξουν η μία την άλλη σε περίπτωση υπερφόρτωσης των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης. Σε σχετικές δηλώσεις του, ο Πρωθυπουργός κ. Zoran Zaev, ο οποίος φιλοξένησε την τηλεδιάσκεψη, επεσήμανε ότι το Μνημόνιο ανοίγει το δρόμο για ακόμη ισχυρότερη συνεργασία μεταξύ των χωρών. Στόχος είναι η βελτίωση της ζωής των πολιτών και η οικονομική ανάκαμψη. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι πράσινοι διάδρομοι για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών και αγαθών.

-Μνημόνιο Συνεργασίας για την Οδική Ασφάλεια Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας

Με πρωτοβουλία του Συμβουλίου για την Ασφάλεια της Οδικής Κυκλοφορίας της Βόρειας Μακεδονίας (Republic Council for Road Traffic Safety/RCRTS), εκπρόσωποι του RCRTS και του Οργανισμού για την Ασφάλεια Οδικής Κυκλοφορίας της Δημοκρατίας της Σερβίας, πραγματοποίησαν στις 23.10.2020 συνάντηση εργασίας στο Βελιγράδι, για την προώθηση της αμοιβαίας συνεργασίας, της ανταλλαγής εμπειριών, γνώσεων και καλών πρακτικών για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην περιοχή και πέραν αυτής. Για το σκοπό αυτό, η Πρόεδρος του RCRTS κα Gordana Kozunarovska και η Διευθύντρια του Οργανισμού Οδικής Ασφάλειας της Δημοκρατίας της Σερβίας, κα Jasmina Milosevic, εξ ονόματος των δύο θεσμικών οργάνων, υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας το οποίο αποτελεί τη νομική βάση για περαιτέρω κοινή δράση στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Σύμφωνα με το Μνημόνιο Συνεργασίας, οι δύο πλευρές συμφώνησαν να ενθαρρύνουν και να ενισχύσουν την περιφερειακή συνεργασία στον τομέα της οδικής κυκλοφορίας και να υποστηρίξουν εν γένει τις δράσεις των δύο θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών στον τομέα της οδικής ασφάλειας. Ιδιαίτερη έμφαση στη συνεργασία μεταξύ των δύο φορέων κατά το προσεχές διάστημα θα δοθεί στην από κοινού εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη βελτίωση των επαγγελματικών γνώσεων, την ανταλλαγή επαγγελματικής και εκπαιδευτικής βιβλιογραφίας, την ανταλλαγή βίντεο και εκπαιδευτικού υλικού, ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και ορθών πρακτικών κ.λπ. Σύμφωνα με στοιχεία του RCRTS, η οδική ασφάλεια είναι εθνικό, αλλά ταυτόχρονα περιφερειακό και παγκόσμιο πρόβλημα και πρόκληση. Οι στατιστικές δείχνουν ότι στις χώρες της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, ο αριθμός των ανθρώπων που σκοτώθηκαν και τραυματίστηκαν σε τροχαία ατυχήματα ανά 100.000 κατοίκους είναι υψηλότερος από ό, τι στα κράτη μέλη της ΕΕ και, κατά συνέπεια, η ασφάλεια της κυκλοφορίας και η περιφερειακή συνεργασία στον τομέα της οδικής ασφάλειας είναι απαραίτητες.

-Οι Ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων υπέγραψαν δηλώσεις για την περιφερειακή αγορά και την πράσινη ατζέντα (10.11.2020)

Οι Ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων, που συμμετέχουν στη Σύνοδο Κορυφής της Σόφιας στο πλαίσιο της Διαδικασίας του Βερολίνου, υπό την προεδρία της Βόρειας Μακεδονίας και της Βουλγαρίας, υπέγραψαν στις 10.11.2020 τη Διακήρυξη για την Κοινή Περιφερειακή Αγορά με σκοπό την ενίσχυση της περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, καθώς και τη Διακήρυξη για την Πράσινη Ατζέντα. Η δήλωση για την κοινή περιφερειακή αγορά επικεντρώνεται στον μετασχηματισμό της περιοχής σύμφωνα με τους κανονισμούς και τα πρότυπα της ΕΕ, προς ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής και την προσέγγιση της με τα πρότυπα της ενιαίας αγοράς της Ένωσης. Εγκρίθηκε, επίσης, σχέδιο δράσης που περιλαμβάνει συγκεκριμένα βήματα, το οποίο διασφαλίζει την ενσωμάτωση της περιφερειακής αγοράς στις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες αλυσίδες. Η δήλωση σχετικά με την πράσινη ατζέντα για τα Δυτικά Βαλκάνια αποσκοπεί στην επίτευξη μιας ουδέτερης

ως προς τον άνθρακα ηπειρού έως το 2050 παράλληλα με την ΕΕ, με την εισαγωγή αυστηρών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων για το κλίμα στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών, αλλά και της απορρύπανσης του αέρα, των υδάτων και του εδάφους, της προστασίας της βιοποικιλότητας και των οικολογικών συστημάτων. Οι συμμετέχοντες στη Σύνοδο Κορυφής της Σόφιας υιοθέτησαν επίσης τα "Συμπεράσματα των Συνδιοργανωτών" ("Conclusions of the Co-hosts"), στα οποία η Βόρεια Μακεδονία και η Βουλγαρία αναγνωρίζονται για την υλοποίηση και οργάνωση όλων των εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια του έτους. Οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και οι εταίροι τους στην ΕΕ συμφωνούν ότι η ιδέα για κοινή προεδρία αποτελεί σαφές μήνυμα για την ενισχυμένη περιφερειακή ανάληψη ευθύνης της διαδικασίας, ενισχύοντας περαιτέρω τις προσπάθειες για πολιτική και κοινωνικοοικονομική σύγκλιση και συνοχή των περιφερειακών χωρών και της περιοχής με την ΕΕ.

-Απόφαση της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας για την ίδρυση του Forum των Πρεσπών για το Διάλογο (Prespa Forum for Dialogue)

Κατά την 29^η συνεδρίασή της, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε την ίδρυση του «Forum των Πρεσπών για το Διάλογο» και ανέθεσε στο Υπουργείο Εξωτερικών την υλοποίηση της απόφασης, καθώς και τη διοργάνωση του πρώτου διεθνούς Συνεδρίου εντός του 2021. Στόχος είναι το Forum να αποτελέσει πλατφόρμα ανταλλαγής απόψεων, εμπειριών και πρωτοβουλιών για την επίλυση διαφορών τόσο σε περιφερειακό όσο και σε διεθνές επίπεδο, ενώ παράλληλα θα χρησιμεύσει ως μια ευκαιρία για τη Βόρεια Μακεδονία να καταστήσει γνωστά στο εσωτερικό και διεθνώς τα πολιτικά επιτεύγματά της, την εμπειρία της και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει όσον αφορά στην εφαρμογή των Συμφωνιών που έχει συνάψει. Σύμφωνα με την κυβερνητική ανακοίνωση, η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει επίσης να καταστήσει το Forum αναγνωρίσιμο στοιχείο (brand), που θα συμβάλει στην περαιτέρω προώθηση της εικόνας της Βόρειας Μακεδονίας σε διεθνές επίπεδο.

-Ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στον ΟΣΕΠ και επιπτώσεις στον τομέα ξένων επενδύσεων σύμφωνα με σχόλια του εδώ Υπουργού Εξωτερικών κ. Osmani

Στις 9 Νοεμβρίου τ.ε. η Βόρεια Μακεδονία έγινε επίσημα, το 13^ο μέλος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας του Εύξεινου Πόντου (ΟΣΕΠ/BSEC), γεγονός που θα έχει ευνοϊκές επιπτώσεις στην προσέλκυση των ξένων επενδύσεων για τη χώρα, σύμφωνα με δηλώσεις του εδώ Υπουργού Εξωτερικών κ. Bujar Osmani. Όπως δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου ο κ. Osmani, η ιδιότητα του μέλους σε έναν Οργανισμό που καλύπτει δύο ηπείρους και συνδέει πάνω από 350 εκατ. ανθρώπους σε τρεις διαφορετικές περιοχές (τα Βαλκάνια, τον Καύκασο και την περιοχή του Εύξεινου Πόντου), δημιουργεί νέες ευκαιρίες για προσέλκυση ξένων επενδύσεων και αύξηση του επιχειρηματικού δυναμικού των εγχώριων επιχειρήσεων, ιδίως των εξαγωγικών. Ο Υπουργός ανέφερε επίσης ότι, το εμπόριο συναλλαγών εντός του ΟΣΕΠ ανέρχεται σε 170 δισ \$-ΗΠΑ ετησίως και πως τα μέλη του Οργανισμού αποτελούν συνολικά τη δεύτερη μεγαλύτερη πηγή πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθιστώντας το σύνολο τους έναν από τους μεγαλύτερους προμηθευτές στη Δυτική Ευρώπη. Τόνισε δε ότι υπάρχει ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών συνεργασίας μεταξύ της Βόρειας Μακεδονίας και άλλων μελών του ΟΣΕΠ. Επιπλέον, πρόσθεσε ότι η Βόρεια Μακεδονία προσπαθεί από τη στιγμή της προσχώρησής της να προωθήσει την ενεργό συνεργασία σε τομείς εμπορίου και οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και στον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα, τις επικοινωνίες, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη γεωργία, την υγεία, τον ιατροφαρμακευτικό τομέα, την προστασία του περιβάλλοντος, τον τουρισμό την επιστήμη και τεχνολογία. Τέλος επεσήμανε ότι η συμμετοχή της Βόρειας Μακεδονίας στον ΟΣΕΠ προάγει όχι μόνο την οικονομική επικοινωνία με άλλα κράτη μέλη, αλλά και την υλοποίηση κοινών έργων, όπως φαίνεται από τη δημιουργία ταμείων ανάπτυξης έργων σε διάφορους τομείς. Πρόσθεσε δε ότι, η Βόρεια Μακεδονία απολαμβάνοντας τα οφέλη της συμμετοχής της στον Οργανισμό, θα είναι σε θέση να παρακολουθεί ή να συμμετέχει σε μελλοντικά έργα στους τομείς της υποδομής και της ενέργειας. Υπογράμμισε παράλληλα ότι, τέσσερις από τους πέντε γείτονες της Βόρειας Μακεδονίας είναι ήδη μέλη του ΟΣΕΠ, γεγονός το οποίο δημιουργεί περαιτέρω ευκαιρίες για γειτονική και περιφερειακή συνεργασία εντός του οργανισμού.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας εγκρίνει την υπογραφή του Μνημονίου Συμφωνίας με την EBRD για τη συνεργασία στη διαδικασία ένταξης στην ΕΕ και το πρόσθετο πρωτόκολλο 6 για το εμπόριο υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών CEFTA

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε την έκθεση σχετικά με την ανάγκη υπογραφής Μνημονίου Συμφωνίας (ΜΣ) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), για τη συνεργασία αναφορικά με τη στήριξη της ένταξης της χώρας στην ΕΕ. Η συνεργασία επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ιδιωτικού τομέα και της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, των βιώσιμων υποδομών και της μετάβασης στην πράσινη οικονομία, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων της περιφερειακής δικτύωσης και της ενίσχυσης του επενδυτικού κλίματος, ανέφερε η Κυβέρνηση σε δελτίο Τύπου. Η Κυβέρνηση ενέκρινε, επίσης, το σχέδιο για την επικύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου 6 για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών στο πλαίσιο της Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών της Κεντρικής Ευρώπης (CEFTA). Το Πρόσθετο Πρωτόκολλο 6 (Additional Protocol 6) θα εξασφαλίσει το άνοιγμα νέων αγορών για τις εταιρείες στον τομέα των υπηρεσιών, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, τη μεταφορά τεχνολογίας, νέες θέσεις εργασίας και την αυξημένη διαφοροποίηση και ποιότητα των υπηρεσιών. Το Πρωτόκολλο ρυθμίζει, επίσης, το εμπόριο υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών της CEFTA και απελευθερώνει τις αγορές υπηρεσιών τους σύμφωνα με τις υποχρεώσεις και τους κανονισμούς του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), αναφέρει το δελτίο Τύπου.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Παρουσίαση του έργου εκσυγχρονισμού του Παλαιού Παζαριού των Σκοπίων

Σε σχετική εκδήλωση, ο Αναπληρωτής Πρωθυπουργός κ. Fatmir Bytyqi, ο Υπουργός Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi, ο Δήμαρχος του Cair κ. Visar Ganiu και ο Πρέσβυς της ΕΕ στη Βόρεια Μακεδονία κ. David Geer παρουσίασαν στην πλατεία Scanderbeg το έργο για την αναζωογόνηση του Παλαιού Παζαριού των Σκοπίων. Το παλιό παζάρι είναι ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα τουριστικά ορόσημα των Σκοπίων και από τα καλύτερα διατηρημένα οθωμανικά παζάρια στην Ευρώπη. Το έργο υποστηρίζεται από την ΕΕ με κονδύλι ύψους περίπου 18 εκατ. ευρώ, και προβλέπει την ανοικοδόμηση αρκετών δρόμων στο παζάρι, καθώς και τον εκσυγχρονισμό των βιτρινών σχεδόν όλων των καταστημάτων.

-Σχεδόν οι μισές από τις οικογένειες με τρία ή περισσότερα παιδιά ζουν σε συνθήκες φτώχειας

Το ποσοστό φτώχειας στη χώρα το 2019 ήταν 21,9%, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, παραμένοντας σταθερό από το 2018, ενώ το 2017 ήταν 22,2%, Αυτό σημαίνει ότι κάθε πέμπτος πολίτης της χώρας είναι ακόμα φτωχός, και ότι δεν έχει σημειωθεί καμία σημαντική εξέλιξη τα δύο προηγούμενα χρόνια. Σε αριθμούς, 455.600 άτομα ζούσαν κάτω από το όριο της φτώχειας πέρυσι. Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά ότι αυτός ο αριθμός έχει πλέον αυξηθεί απότομα λόγω της υγειονομικής κρίσης εξ αιτίας του Covid-19, αλλά το ακριβές ποσοστό φτώχειας θα υπολογιστεί από τους στατιστικούς στο τέλος του τρέχοντος έτους. Οι φτωχότερες είναι οικογένειες με δύο ενήλικες και τρία ή περισσότερα εξαρτώμενα παιδιά. Το 45,3% αυτών ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, και ακολουθούν οι μονογονεακές οικογένειες με εξαρτώμενα παιδιά, εκ των οποίων το 42,8% θεωρείται φτωχό.

-Δείκτες κινδύνου φτώχειας του Laeken το 2019 (προκαταρκτικά στοιχεία)

Η Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, με βάση έρευνα για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπολόγισε τους δείκτες Laeken για τη φτώχεια για το 2019. Σύμφωνα με τα δεδομένα της έρευνας, το όριο της φτώχειας ορίζεται στο 60% του μέσου ισοδύναμου εισοδήματος (με βάση την τροποποιημένη κλίμακα ισοδυναμίας του ΟΟΣΑ). Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στατιστικά στοιχεία, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας ήταν 21,9% το 2019. Με βάση τον τύπο νοικοκυριών, το ποσοστό του κινδύνου φτώχειας σε νοικοκυριά που αποτελούνται από δύο ενήλικες με δύο εξαρτώμενα παιδιά ήταν 19,5% το 2019. Με βάση το πιο συχνό καθεστώς δραστηριότητας, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας για τους απασχολούμενους ήταν 8,8%, ενώ για τους συνταξιούχους ήταν 7,8%. Ο συντελεστής Gini (μέτρο ανισότητας διανομής εισοδήματος) ήταν 30,8%.

-Ανακατασκευή της Αίθουσας Universal Hall προϋπολογισμού 2 εκατ. ευρώ

Ο Δήμαρχος Σκοπίων, κ. Petre Silegon ανακοίνωσε την ανακαίνιση της Αίθουσας συναυλιών «Universal Hall», για το οποίο ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός παρείχε σχεδόν 2 εκατ. ευρώ. Αναμένει ότι οι άνθρωποι των Σκοπίων θα απολαύσουν ξανά την Αίθουσα την επόμενη σεζόν. Η Αίθουσα χτίστηκε μετά το σεισμό με οικονομική βοήθεια από πολλές χώρες και αποτελεί σύμβολο της ανοικοδόμησης των Σκοπίων και της ανθρώπινης αλληλεγγύης. Το Universal Hall είναι εντελώς κλειστό πάνω από 5 χρόνια, για λόγους ασφαλείας. Το αρχικό σχέδιο των Αρχών της πόλης ήταν να κατεδαφίσουν το κτίριο και να χτίσουν ένα νέο στον χώρο του υπάρχοντος. Ωστόσο, μετά τις βίαιες αντιδράσεις του κοινού, το σχέδιο άλλαξε σε με στόχο την ανακαίνιση. Ωστόσο, Silegon εξακολουθεί να πιστεύει ότι η Αίθουσα δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, και δεν εγκαταλείπει την ιδέα μιας νέας μεγαλύτερης αίθουσας συναυλιών σε άλλη θέση, για την κατασκευή της οποίας καταβάλλονται προσπάθειες για την κατανομή πόρων στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Διαδικτυακή εκδήλωση για τα οφέλη της μεσογειακής/ελληνικής διατροφής στην υγεία

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στο Μοναστήρι, σε συνεργασία με το Γραφείο ΟΕΥ Σκοπίων, πρόκειται να διοργανώσει στο τέλος του Νοεμβρίου 2020, διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα τα οφέλη της μεσογειακής /ελληνικής διατροφής στην υγεία. Επίσημη προσκεκλημένη - ομιλήτρια είναι η διακεκριμένη Ελληνομαρικανίδα Σεφ, κριτικός γεύσης και συγγραφέας κα. Diane Kochilas. Η εκδήλωση οργανώνεται σε συνέχεια της εβδομάδας ελληνικών τροφίμων στη Βόρεια Μακεδονία (24.10-1.11.2020), που διοργάνωσε το Γραφείο ΟΕΥ Σκοπίων υπό την αιγίδα του Πρέσβυ της Ελλάδας στα Σκόπια, κ. Γιαννακάκη.

Covid-19: Μέτρα αντιμετώπισης εξάπλωσης του ιού & σχετική ειδησιογραφία

-Ανακοίνωση νέων μέτρων από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας (3.11.2020)

Στις 3.11.2020 η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε νέα μέτρα πρόληψης κατά της διασποράς του Covid-19. Ειδικότερα:

- Περιορίζεται το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων εστίασης μέχρι τις 21:00, εξαιρουμένων των καταστημάτων που προσφέρουν υπηρεσίες διανομής φαγητού ή σε πακέτο.
- Η απόφαση ισχύει επίσης για τα καταστήματα εστίασης σε βενζινάδικα, ωστόσο εξαιρούνται τα καταστήματα εστίασης στα αεροδρόμια των Σκοπίων και της Αχρίδας, καθώς και τα εστιατόρια των ξενοδοχείων για όσους διαμένουν σε αυτά.
- Περαιτέρω, απαγορεύονται οι συναθροίσεις άνω των 4 ατόμων σε δημόσιους χώρους μετά τις 21:00, ενώ συνιστάται σε όλους τους πολίτες και αλλοδαπούς στη χώρα να αποφεύγουν την κυκλοφορία σε δημόσιους χώρους μετά τις 21:00, εκτός εάν υπάρχει σημαντικός λόγος.
- Επιπλέον, η Κυβέρνηση εξέδωσε σύσταση στους πολίτες να αποφεύγουν τους οικογενειακούς εορτασμούς και τις συγκεντρώσεις άνω των 4 ατόμων σε σπίτια, όταν δεν πρόκειται για άτομα που συγκατοικούν.
- Οι δημόσιοι υπάλληλοι που παραμένουν απομονωμένοι και εμποδίζονται να πάνε στην εργασία τους, εξ αιτίας του κορωνοϊού, θα λάβουν πλήρως τον μισθό τους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, και όχι μόνο το 70% όπως προέβλεπε η προηγούμενη πρακτική. Επ' αυτού διευκρινίζεται ότι, δεν πρόκειται για την κλασική περίπτωση αναρρωτικής άδειας από την εργασία, για την οποία οι υπάλληλοι λαμβάνουν από τον νόμο το 80% του μισθού τους.
- Οι πολίτες που έχουν ήδη πληρώσει για τις γρήγορες εξετάσεις COVID-19 (rapid test) θα κληθούν από τα αντίστοιχα δημόσια κέντρα υγειονομικής περίθαλψης για να λάβουν πλήρη επιστροφή χρημάτων για τις εξετάσεις, οι οποίες πλέον είναι δωρεάν για όλους τους πολίτες.
- Τέλος, η Κυβέρνηση έκανε δεκτή την πρόταση του Υπουργείου Υγείας σχετικά με την ανάγκη κινητοποίησης των μελών του Στρατού της Βόρειας Μακεδονίας, προκειμένου να συμβάλλουν στην

ασφάλεια των νοσοκομείων ως πρόσθετη βοήθεια προς την Αστυνομία. Η απόφαση αυτή αναμένεται να εγκριθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Pendarovski.

Υπενθυμίζεται ότι, η 4^η δέσμη οικονομικών μέτρων για την παροχή βοήθειας σε πολίτες και επιχειρήσεις εκτιμάται σε περίπου 470 εκατ. ευρώ, τα οποία εξασφαλίστηκαν με την τελευταία αναθεώρηση του κρατικού προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής 54 εκατ. δηναρίων για όλους τους εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης που ασχολούνται με τον COVID-19, καθώς επίσης και 70 εκατ. ευρώ για επιδοτήσεις μισθών για πάνω από 83.000 υπαλλήλους τον Οκτώβριο, τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο τ.ε.. Η αναθεώρηση του κρατικού προϋπολογισμού εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο στις 4.11.2020.

-Η Βόρεια Μακεδονία κατέχει την πρώτη θέση στην περιοχή σε αριθμό ασθενών και θανάτων από Covid-19

Σύμφωνα με την εβδομαδιαία έκθεση του Ινστιτούτου Δημόσιας Υγείας (9-15 Νοεμβρίου 2020), που σχετίζονται με την επιδημία κορωνοϊού στη χώρα, τα στοιχεία δείχνουν ότι ο αριθμός των επιβεβαιωμένων λοιμώξεων από τον ιό αυξήθηκε κατά 6,4% σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομαδιαία έκθεση, ενώ ο αριθμός των θανάτων λόγω επιπλοκών που προκλήθηκαν από το COVID-19 την ίδια περίοδο αυξήθηκε κατά 35,4%. Από 9 έως 15 Νοεμβρίου 2020, συνολικά 20.980 υλικά δοκιμάστηκαν σε εργαστήρια για μοριακές δοκιμές για την παρουσία του ιού SARS-CoV-2, με αύξηση 6,4% σε σχέση με την προηγούμενη εβδομάδα, και μαζί με αυτά επιβεβαιώθηκαν 7.355 νέες θετικές περιπτώσεις από 35 πόλεις της χώρας με ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο επτά ημερών, όταν καταγράφηκαν 7.280 νέες περιπτώσεις, σύμφωνα με την εβδομαδιαία έκθεση του Ινστιτούτου Δημόσιας Υγείας. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στο worldometers.info, η Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται στην πρώτη θέση στον αριθμό των μολύνσεων και των θανάτων από κορωνοϊό σε σύγκριση με τη Βουλγαρία, Σερβία, Αλβανία και Ελλάδα ανά εκατομμύριο κατοίκους. Δηλαδή, η Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται στην πρώτη θέση με τον υψηλότερο αριθμό μολύνσεων ανά εκατομμύριο κατοίκους, δηλαδή 22.865, ακολουθούμενη από τη Βουλγαρία με 14.181, τη Σερβία με 10.016, την Αλβανία με 9.884 και την Ελλάδα με 7.334. Η Βόρεια Μακεδονία είναι επίσης “ηγέτης” σύμφωνα με τον αριθμό των θανάτων ανά εκατομμύριο κατοίκους, δηλαδή 646 άτομα ανά εκατομμύριο κατοίκους έχουν χάσει τη ζωή τους, μέχρι στιγμής, ακολουθούμενη από τη Βουλγαρία με 307, την Αλβανία με 219, τη Σερβία με 118 και την Ελλάδα με 112 θανάτους.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄